

[Ministeren for offentlige Arbejder.]

stræbelser, og Statsministeriet søgte derfor i Samarbejde med Danmarks geologiske Undersøgelsers daværende Direktør at finde en kvalificeret udenlandsk Liebhaber til en saadan Koncession. Gennem det hævrende amerikanske Gesandtskab kom man i Forbindelse med Amerikaneren F. F. Ravlin, der var interesseret i at opnaa Eneretsbevilling, men som man i øvrigt intet nærmere kendte til.

I September 1934 gav Statsministeriet Ravlin en foreløbig Tilladelse til at foretage Efterforskninger i Omegnen af Kolding, og i Januar 1935 fik han en tidsbegrænset Eneret til at foretage Efterforskning efter samtlige af Loven omfattede Raastoffer i hele Danmark, bortset fra Færøerne og Grønland. Statsministeriet gav samtidig Ravlin Løfte om Eneretsbevilling for et Tidsrum af 50 Aar paa saavel Efterforskning som Indvinding af de nævnte Raastoffer, saafremt han blot fandt et af disse i Danmarks Undergrund.

Den 17. November 1936 meddelte Ravlins danske Sagfører, at Ravlin den 13. s. M. ved nogle Dybdeboringer ved Harte ved Kolding havde fremdraget en ca. 17 cm lang Saltkærne, og at han derfor gjorde Krav paa at faa udstedt Eneretsbevilling paa samtlige de af Loven omfattede Raastoffer i Danmarks Undergrund, bortset fra Færøerne og Grønland.

Som Dokumentation for Fundets Ægthed maa Statsministeriet antages at have ladet sig nøje med, at Danmarks geologiske Undersøgelses daværende Direktør foreviste Saltkærnen og oplyste, at han havde overværet, at den den 13. November 1936 blev udtaget af Kærneboret i et af Ravlin benyttet Skur ved Harte. Det har vakt Kritik, at en effektiv Undersøgelse af Ægtheden ikke blev foretaget, og at der ikke fandtes nogen Instruks for det geologiske Tilsyn med Boringerne eller var givet Tilsynet nogen Besked om, at Ravlin, saafremt han fandt et af de af Undergrundsloven omfattede Raastoffer, var berettiget til at faa en meget omfattende Koncession.

Under 7. Februar 1938 blev der udstedt Eneretsbevilling paa Efterforskning og Indvinding af Raastoffer til Danish American Prospecting Co., som Ravlin repræsenterede, og som nu ejes af Gulf Refining Co. Bevillingen omfatter hele Danmark, bortset fra Færøerne og Grønland, og alle de Raastoffer, der i Henhold til Undergrundsloven tilhører den danske Stat. Bevillingen er gældende i 50 Aar fra den 15. Juli 1938 at regne, og det

udtales udtrykkeligt i den, at Saltfundet var en Forudsætning for dens Udfærdigelse.

Det følger af Bestemmelserne i Bevillingen, at Indvindingsretten til et Raastof er betinget af, at Indvindingen af dette Raastof paabegyndes inden 1953. Med det Tempo, som Selskabet arbejder med, maa det imidlertid paaregnes, at de Raastoffer, som kan findes med de nu benyttede Metoder, vil blive fundet inden 1953.

I øvrigt maa Bevillingen siges at være behæftet med Mangler. Man har saaledes navnlig fundet det stødende, at en saa vidt-gaaende Bevilling blev givet til et udenlandsk Selskab og for et saa langt Tidsrum som 50 Aar og for samtlige de af Loven omfattede Raastoffer. Man har ogsaa kritiseret, at Afgifterne til Staten var alt for lave.

I 1939 viste det sig, at Ravlin havde afgivet en urigtig Anmeldelse til Aktieselskabsregisteret om Aktiekapitalens Indbetaling, og skønt Gulf Refining Co., som paa dette Tidspunkt havde overtaget Selskabet, straks redresserede den skete Fejl, maatte det antages, at Bevillingen kunde erklæres ugyldig. Statsministeriet var imidlertid betænkelig ved at foretage et saadant Skridt, navnlig da Gulf Refining Co. i Modsætning til Ravlin besad virkelig Sagkundskab med Hensyn til Olieboring. Statsministeriet benyttede derimod den saaledes opstaaede Situation til under 17. Februar 1940 at faa afsluttet en Tillægsoverenskomst, hvorved Koncessionen ændredes noget til Fordel for den danske Stat, bl. a. derhen, at Afgifterne blev noget forhøjet, at Staten fik en vis Forkøbsret til Selskabets Aktier, og at Staten fik Ret til, hvis Hjemmemarkedets Behov gør det nødvendigt, at overtage de af Selskabet indvundne Raastoffer til en fair Pris, der i Tilfælde af Uenighed fastsættes af Domstolene. Koncessionen maa dog selv i sin ændrede Form stadig anses for behæftet med væsentlige Mangler, men derfor maa man dog ikke se helt bort fra, at der ogsaa er en Fordel ved den. Den danske Stat har saaledes ingen Udgifter til Efterforskningsvirksomheden, der foreløbig har kostet Koncessionshaverne omkring 11 Mill. Kr.

Trods denne Fordel forekommer Eneretsbevillingen imidlertid saa utilfredsstillende, at man ogsaa i den offentlige Kritik har beskæftiget sig indgaaende med Spørgsmaalet om Mulighederne for Koncessionens Ophævelse.

Dette Spørgsmaal blev aktuelt, da Ministeriet for offentlige Arbejder kort Tid efter, at man i Slutningen af 1942 fra Statsmini-